

Per. № COA25-BK66-7228/26.08.2025

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000 ул. "Московска" 33, телефонен номератор 9377xxx, факс 9810653, www.sofia.bg

ДО

Г-Н ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД

от Благородна Здравкова, заместник – кмет на Столична община

Направление „Култура, образование, спорт и младежки дейности“

Относно: предоставяне безвъзмездно за управление на Столична община, за срок от 10 години, на обекти в гр. София, представляващи археологически недвижими културни ценности с категория „национално значение“ на територията на Историко-археологическия резерват „Антична Сердика и Средновековен Средец“ и извън него

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

София е град с изключително богато археологическо културно наследство. В центъра на столицата се намира Историко-археологическия резерват „Антична Сердика и Средновековен Средец“, с площ от 168 000 м², за който от Министерство на финансите, на основание чл.18 от Конституцията на Република България, е съставен Акт №31/17.03.1997г. за изключителна държавна собственост. В същия документ е посочено, че Историко-археологическият резерват е предоставен за стопанисване и управление на Столична община, на основание чл. 20 от Закона за паметници на културата и музеите и чл. 1 ал. 2 от Наредба №6/1979г. на Министерство на културата.

През 2009 г. е приет Закона за културното наследство (ЗКН) на Република България, съгласно който:

Чл. 11. (1) *Националната система по опазване на културното наследство включва държавните и общинските органи за управление и контрол на дейностите по опазване на културното наследство, музеите, културните организации по смисъла на Закона за*

закрила и развитие на културата, както и Светия синод на Българската православна църква и централните ръководства на другите регистрирани вероизповедания

Чл. 12. (1) *Държавната политика в областта на културното наследство се ръководи и осъществява от Министерския съвет.*

(4) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2011 г.) *С решение на Министерския съвет:*

1. *недвижими археологически културни ценности – публична държавна собственост, се предоставят безвъзмездно за управление на ведомства и общини за осъществяване на дейности, свързани с опазването и представянето на културни ценности, за срок до 10 години по предложение на Министъра на културата;*

(5) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2011 г.) *Въз основа на решението на Министерския съвет по ал. 4, т. 1 Министърът на културата сключва договор, в който се уреждат правата и задълженията на двете страни.*

(6) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2011 г.) *Дейностите, свързани с опазване на недвижимите културни ценности по ал. 4, т. 1, както и осъществяването на други научни, културни, образователни и туристически дейности се извършват в съответствие с изискванията на този закон от археологически или специализиран исторически музей със седалище на територията на съответната община, а в случай че няма такъв – от най-близкия регионален музей, като отношенията между музея и ведомството или общината се уреждат с договор.*

През м. януари 2016 г., от Министерство на регионалното развитие и благоустройството [МРРБ], е издаден АКТ №1560 за поправка на АКТ за изключителна държавна собственост №31/17.03.1997 г., съгласно който **Историко-археологическия резерват „Антична Сердика и Средновековен Средец“ се управлява от Министъра на културата.**

Към днешна дата, по реда на ЗКН, са предоставени безвъзмездно от държавата на Столична община, за срок от 10 години, Подземно археологическо ниво на базиликата „Света София“ (Договор № СО-РД-56-828/30.10.2013г., който е с изтекъл срок), „Късноантичен мавзолей“ в кв. „Лозенец“, на ул. „Димитър Хаджикоцев“ №112-118 (Договор СО15-РД-56-1413/04.12.2015г.) и „Античен културно-комуникационен комплекс Сердика“ в центъра на града (Договор №РД11-00-228/30.07. 2018 г.).

В списъка на обектите, предоставени за управление на Регионален исторически музей (РИМ) — София, с Решение на Столичния общински съвет (Приложение №1 към Решение № 290 по Протокол №41/13.06.2013г. на СОС), има и други археологически обекти от резервата, за които Музеят полага грижи за опазването и популяризирането им, но за тях няма сключени договори по реда на ЗКН – „Археологически парк Западна порта на Сердика“, „Източна порта на Сердика“ в подлеза пред Министерски съвет, „Триъгълна кула от крепостната стена на Сердика“ в сутерена на сградата на бул. Кн. „Мария Луиза“ №16, Гробница на Хонорий – до базиликата „Св. София“, Археологическо пространство при Ротондата „Св. Георги“ в двора на Президентството и останки от Хамам до „Баня Баши Джамия“.

Инвестиционни проекти за консервация, реставрация и експониране са реализирани за „Археологическо пространство при Ротондата „Св. Георги“ (преди 1989г.), „Източна порта на Сердика“ (1999г.), „Западна порта на Сердика“ (2017г.), „Триъгълна кула от крепостната стена на Сердика“ (2017г.) и „Останки от Хамам до Баня Баши Джамия“ (2004г.). Те са осъществени със средства на Столична община и финансиране по Европейски програми.

Столична община разполага с необходимия капацитет за управление на археологическите културни ценности, което е изключително важно за развитието на

културния туризъм и за устойчивото развитие на града.

За предоставяне на археологически недвижими културни ценности от държавата на общината се изисква Столичният общински съвет да даде съгласие Столична община да приеме управлението им, като възложи на Кмета на Столична община да сключи договор с Министъра на културата, след Решение на Министерски съвет.

Уважаеми общински съветници,

С оглед на гореизложеното, във връзка с чл.12 ал.4 от Закона за културното наследство, на основание чл.21, ал.1, т.8 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.39, ал.4 от Закона за общинската собственост, предлагам Столичният общински съвет да приеме следните решения:

1. Дава съгласие Столична община да приеме безвъзмездно за управление, за срок от 10 години, следните археологически недвижими културни ценности с категория „национално значение“ на територията на Историко-археологическия резерват „Антична Сердика и Средновековен Средец“ и извън него, в гр. София, както следва:

- Подземно археологическо ниво на Базиликата „Света София“;
- Късноантичен мавзолей в кв. „Лозенец“, на ул. „Димитър Хаджикоцев“ №112-118;
- Археологически комплекс „Западна порта на Сердика“, между ул. „Г. Вашингтон“ и ул. „Кн. Борис I“;
- Източна порта на Сердика в подлеза между Министерски съвет и Президентството на Р България;
- Триъгълна кула от крепостната стена на Сердика в сутерена на сградата на бул. „Кн. „Мария Луиза“ №16;
- Гробница на Хонорий на ул. „Париж“ №2, до Базиликата „Св. София“;
- Археологическо пространство при Ротондата „Св. Георги“ в двора на Президентството;
- Археологически останки от Хамам до „Баня Баши Джамиа“, на пл. „Бански“;
- Късноантичен мавзолей в кв. „Хаджи Димитър“, район „Подуене“;

2. Столична община да предприеме необходимите действия за взимане на решение от Министерски съвет по Закона за културното наследство, с които обектите да ѝ бъдат предоставени безвъзмездно за управление.

3. Възлага на Кмета на Столична община, след решение на Министерски съвет да сключи договори с Министъра на културата, съгласно чл.12, ал.5 от ЗКН.

4. Възлага на Кмета на Столична община, да сключи договори с РИМ – София, в изпълнение на чл.12, ал.6 от ЗКН.

5. След сключване на договор с Министерство на културата, Столична община ежегодно да осигурява необходимите целеви средства в бюджета на РИМ-София за поддръжка на предоставените за управление недвижимите археологически културни ценности – в резервата и извън него.

6. Столична община да осъществява за своя сметка поддръжка на съпътстващата съвременна инфраструктура, свързана с представянето на

предоставените от държавата недвижими археологически културни ценности - в резервата и извън него.

Приложения:

1. АКТ №1560/20.01.2016г. за поправка на АКТ за изключителна държавна собственост №31/17.03.1997г., за Историко-археологическия резерват „Антична Сердика и Средновековен Средец“;
2. Приложение №1 към Решение №290 по Протокол №41/13.06.2013г.;
3. Проект за решение на Столичния общински съвет.

Вноситель:

Благородна Здравкова
зам.-кмет на Столична община

26.08.2025

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, <http://www.sofiacouncil.bg>

Проект!

РЕШЕНИЕ №.....

на Столичния общински съвет

от2025 година

За предоставяне безвъзмездно за управление на Столична община, за срок от 10 години, на обекти в гр. София, представляващи археологически недвижими културни ценности с категория „национално значение“ на територията на Историко-археологическия резерват „Антична Сердика и Средновековен Средец“ и извън него

Във връзка с чл.12 ал.4 от Закона за културното наследство, на основание чл.21, ал.1, т.8 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.39, ал.4 от Закона за общинската собственост

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Дава съгласие Столична община да приеме безвъзмездно за управление, за срок от 10 години, следните археологически недвижими културни ценности с категория „национално значение“ в гр. София, на територията на Историко-археологическия резерват „Антична Сердика и Средновековен Средец“ и извън него, както следва:

- Подземно археологическо ниво на Базиликата „Света София“;
- Късноантичен мавзолей в кв. „Лозенец“, на ул. „Димитър Хаджикоцев“ №112-118;
- Археологически комплекс „Западна порта на Сердика“, между ул. „Г. Вашингтон“ и ул. „Кн. Борис I“;
- Източна порта на Сердика“ в подлеза между Министерски съвет и Президентството на Р България ;
- Триъгълна кула от крепостната стена на Сердика“ в сутерена на сградата на бул. „Кн. Мария Луиза“ №16,
- Гробница на Хонорий на ул. „Париж“ №2, до Базиликата „Св. София“;
- Археологическо пространство при Ротондата „Св. Георги“ в двора на Президентството;
- Археологически останки от Хамам до „Баня Баши Джамия“, на пл. „Бански“;

- Късноантичен мавзолей в кв. „Хаджи Димитър“, район „Подуене“ ;

2. Столична община да предприеме необходимите действия за взимане на решение от Министерски съвет по Закона за културното наследство, с които обектите да й бъдат предоставени безвъзмездно за управление;

3. Възлага на Кмета на Столична община, след решение на Министерски съвет да сключи договори с Министъра на културата, съгласно чл.12, ал.5 от ЗКН.

4. Възлага на Кмета на Столична община, да сключи договори с РИМ-София , в изпълнение на чл.12, ал.6 от ЗКН.

5. След сключване на договори с Министерство на културата, Столична община ежегодно да осигурява необходимите целеви средства в бюджета на РИМ-София за поддръжка на предоставените за управление недвижимите археологически културни ценности - в резервата и извън него.

6. Столична община да осъществява за своя сметка поддръжка на съпътстващата съвременна инфраструктура, свързана с представянето на предоставените от държавата недвижими археологически културни ценности - в резервата и извън него.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на2025г. Протокол №....., точка..... от дневния ред, по доклад № СОА25-.....2025 година и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

Председател на Столичния

общински съвет:

Цветомир Петров

Юрист от администрацията

на Столична община:

25.8.2025 г.

X Биляна Балева

Биляна Балева

Гл. юрисконсулт в дирекция "Култура"